

Am.
gé-
ika
ató,
be-

ÉHES VAGYOK! (Lásd a 118. lapon.)

XXI. kötet. 8. szám.

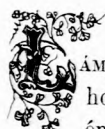
Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.

1881. augusztus 21-én.

G Á B O R T I T K A.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

AM, lám! Te azt kívánod tőlem, hogy egy nagy szivességet tegyek; én csak egy igen kicsike dologra kértelek s nem akartad megtenni. Ha te nem teljesíted az én kérésemet, miért teljesítesz én a tiedet?

— Bocsásson meg . . . megyek már, rögtön megyek, felelé Gábor, nagy rémületében minden egyébről megfeledkezve.

— Igen, de az igazgató ur meg fog haragudni, szólt a csavargó ravaszul.

— Talán nem fogja megtudni.

— Az meglehet. No's, ha épen nagyon kívánod, hát tedd meg nekem azt a kis szivességet . . . de csak ha kívánod, én a világért sem akarlak kényszeríteni. Tehát te magad kívánod, ugy-e? Ne felejtsd el, hogy magad kívánod, s nehogy valamikor azt mondd, hogy én kényszerítettelek!

— Oh dehogy!

— Így már jól van. Várj, mindjárt adok pénzt.

Elővette szurtos tárczáját s egy tizforintos bankót adott Gábornak.

— Nincs aprópénzem . . . váltsd fel ezt a tizforintost. De siess! Én majd addig itt vigyázok helyetted!

Gábor egész erejéből futott, de a város messze volt s így jócskán eltelt az idő, mire visszaérkezett; alig lihegett, a mint átadta Gergelynek a szivarokat.

— Elfelejtettem megkérdezni, milyen fajtát kíván, mondá; de mert említé, hogy jó szivarra volna kedve, a jobbakból vettem.

— Nagyon helyesen, épen eltaláltad, felelé a csavargó.

— És itt a pénz, a mi még vissza jár . . . kérem, olvassa meg.

— Oh, fölösleges! tudom, hogy nagyon becsületes fiu vagy. Bizony nagy kár volna ha az igazgató ur elvesztene ilyen derék segédet. No de most már mennem kell és mert olyan szives voltál, hát annyit én is megigérek, hogy ma és holnap nem szólok senkinek arról a levélről . . . hogy később mit teszek, majd meggondolom. De azt hiszem, jó lesz, ha te sem beszélj sokat arról, hogy itt voltam nálad.

Ezzel a csavargó elment s Gábor sokáig mereven bámult maga elé; egészen meg volt zavarodva. Végre nagy nehezen rászánta magát, hogy befejezze dolgait, aztán gondosan becsukta az ajtót, átadta a kulcsot a házfelügyelőnek és haza ment, tele aggodalommal, rettegéssel, valjon a csavargó Gergely megtartja-e szavát, nem fogja-e mégis elárulni.

Szegény Gábor! Most már csak ettől félt, nem sejté, hogy még sokkal gonoszabb csapás vár rá.

Ugyanez este, mialatt Gábor otthon szomorú gondolatokkal tépelődött, főnöke, Beregi ur elvégezvén dolgait a városban, a mezőkön keresztül sétálva tért vissza a gyárépület felé. Egyszerre, a mint egy bokorhoz ért, megpillantá a csavargó Gergelyt, ki ott mintha várt volna valakire. Csakugyan várt, még pedig épen az öreg igazgatóra s a mint ezt meglátta, illedelmesen köszönve szólt:

— Bocsánatot kérek, tekintetes uram, hogy megszólítani bátorkodom . . .

B
és nem
zett re

alássan

E

nem vo

szél G

nokom

vargó r

tudom

dom . .

csavargó

is, nem

szaporá

e . . . te

valami

derék fi

jóravald

ha rosz

lyen köm

fiatal és

tottam r

magamc

jó sziven

rosz utr

Ber

akar ez

szentesk

hetne ne

szólt azt

tam, hog

Beregi, ki a rossz embert rég ismerte és nem szerette, nem valami nyájasan nézett reá s kurtán kérdé:

— No, mit akar?

— Én magam semmit, instállok alálassan . . . az igazgató ur fiatal irnoka . . .

Ez már érdekelte az öreget, bár éppen nem volt kedvére, hogy ez a csavargó beszél Gáborról. Összeránczolta homlokát.

— Mi dolga van magának az én irnokommal?

— Nekem bizony semmi, felelt a csavargó ravasz szenteskedéssel; és nem is tudom helyesen cselekszem-e, ha elmondom . . . hiszen én csak afféle megvetett csavargó vagyok, a kinek a szavát hiszik is, nem is . . .

— Jól van jól, csak beszéljen hát szaporán, miből valója van Gáborról?

— Igazán nem tudom, megmondjam, e . . . tetszik tudni, én nem szeretném, ha valami kellemetlenséget okoznék annak a derék fiúnak, mert hallottam, hogy igen jóra való fia . . . de éppen ezért kár volna, ha rossz utra térne! Oh én tudom azt, milyen könnyen megtéved az ember, mikor fiatal és tapasztalatlan; magam is így jutottam mostani szomorú sorsomra. De ha magamon már nem segíthetek is, van ám jó szívem és nagyon sajnálom, ha mások is rossz utra tévednek.

Beregi türelmetlenkedni kezdett. Mit akar ez a haszontalan csavargó az afféle szenteskedő beszéddel? Mintha hinni lehetne neki!

— Mondja már, mit tud Gáborról, szólt aztán.

— Hát kérem alálassan, én azt hallottam, hogy ez a derék fia nagy kedvence

az igazgató urnak . . . a mi bizonyosan nagy szerencséje, mert így ember lesz belőle, ha megbecsüli magát . . . éppen ezért gondoltam jónak, hogy az igazgató ur megtudja, ha a fia valami helytelen dologba kezd, mert most még ideje téríteni és leszoktatni a csalfaságról. Hát instállok, tegnap a kastélyban voltam, hol a kulcsárnő, az az áldott jó asszony néha meg-megsegít valamivel. Most ő szegény is nagyon szomorú, mert elcsappják régi állásából . . . Mezei ur azt mondja, hogy a kulcsárnő nem teljesíté az ő parancsát, ravaszkodott; a Gábor anyját akarta a nagyságos ur megfogadni, a kulcsárnő pedig azt mondta, hogy a Gábor anyja nem akarta elvállalni a neki ajánlott állást. Gábor anyja azonban állítja, hogy ez nem igaz, ő levélben megírta, hogy elvállalja s a levelet saját fiával küldte el; erre meg a kulcsárnő azt mondja, hogy ő a levelet nem kapta s azért fogadott fel egy másik nőt. De a nagyságos ur inkább hiszi, amit Gábor anyja mond s ezért a szegény kulcsárnőt elcsappják . . .

— Tudom, ezt mint tudom, szólt közbe Beregi türelmetlenül! de hát mi közöm nekem mindezekhez?

— Mindjárt megmondom, tekintetes uram, mindjárt megmondom. Hát nem régen én, a mint itt a mezőn járok, egy levelet találtam. Szégyenlem, de hát bizony nem tudok olvasni, nem tudtam, kinek szól; mégis zsebre tettem, hogy hátha majd valamikor meghallom, kinek kell átadni. Nem hallottam sokáig semmit s hogy mégis megtudjam, nincs-e benne valami sürgős és fontos dolog, elolvastattam a kis Misivel . . . Ime, itt a levél . . . ez

nem más, mint a melyet Gábor anyja küldött a kulcsárnőnek; de Gábor nem adta át s a szegény asszony ártatlanul szenved, a fiu pedig tudja ezt és mégis titkolózik. Ez rosra vezetheti idővel és azért gondoltam, hogy jó lesz, ha elmondom a dolgot főnökének, a ki okos ember és tudja, hogy a ki efféle tettekre rászokik, lassanként mindig nagyobb hibákat követ el,

nem lehet benne bizni. De most még fiatal, megjavul.

(Folytatása következik.)

KÉPREJTVÉNY.

Táncmulatság.

FUJJAD, Laczkó, fujjad,
De csak vigan huzzad,
Tüzes csárdást, kopogósat,
Vagy keringőt, forgatósat,
Mindig szépet, újat!

Farsangot se' várjuk,
Hanem vigan járjuk;
Termünk tele szép virággal,
Szinte kábit illatával. —
Hívnek, dőljünk rájuk.

Jöszte, Vicza, szépen,
Igy ni! Kéz a kézben!
És most hipp hopp! gyorsan járjad,
Mig a lábod el nem fárad
A táncz nagy hevében.

Rajta vigan, hipp-hopp!,
Jaj de jól mulatok!
Viczám olyan szépen járja,
Hét faluban nincsen párja, —
Rajta. vigan, hipp-hopp!

SZÉP
csig
meg egy
egy káp
földön h
észre eg
evésbe, r
vencz el
azonban

—
eszél, mi
mohón es

csakugyan
és ha vál
dicsekedne
től, hogy a
hanem az,
A pillangó
veszi senki
— D
tesznek va
nézegetnek
hitvány csi
séggel sem
kacsa elny
— A
dicsekedtél

A CSIGA ÉS A HERNYÓ.

— Mese. —

SZÉP meleg nap volt, midőn egy kis csiga, hátán kényelmes házikójával, meg egy nagy, szőrös hernyó találkoztak egy káposzta levélen, mely a kertben a földön hevert. Eleinte nem is igen vették észre egymást, annyira belemerültek az evésbe, mert a zsöngé káposztalevél kedvencz eledele volt mindkettőnek. Végre azonban a hernyó megszólalt:

— Hallod-e te csiga-biga, te többet eszel, mint a mennyi megillet. Ugyancsak mohón eszel!

— Az ám, nagyon jó étvágyam van. De soh' se bánd, jut itt elég mindkettőnknek.

— Igen ám, de te a legfinomabb részeket rágod ki, pedig ugy illenék, hogy én válasszak először.

— Ohó! szeretném tudni, miért?

— Mert én sokkal külömb vagyok. Ha kedvem szerint táplálkozom, idővel majd gyönyörű pillangó válik belőlem s az egész világ bámulni fog. Te pedig örökké csak ilyen csuf csigabiga maradsz, a milyen most vagy.

— No bizony, te sem vagy szebb nálamnál s az még nem bizonyos, valjon

A CSIGA ÉS A HERNYÓ.

csakugyan válik-e belőled szép pillangó; és ha válik is, azért kár olyan nagyon dicsekedned. Hallottam én a bölcs bagolytól, hogy a szépség nem a legfontosabb, hanem az, hogy ki mit használ a világon. A pillangónak pedig semmi hasznát sem veszi senki.

— De igen, mert ha megfognak, eltesznek valamelyik gyűjteménybe s aztán nézegetnek, tanulnak rajtam. De egy ilyen hitvány csigabiganak, mint te, már épen-séggel semmi haszna. Legfeljebb ha valami kacsa elnyel.

— Az is hasznosabb, mint a mivel te dicsekedtél; mert ha a kacsa nyel el,

akkor a kacsa rajtam hizott, a kacsát pedig talán valami nagy ember, talán épen a király számára sütik meg és így én arra fogok szolgálni, hogy a király éhségét csillapítsam.

— No persze! Azt a kacsát bizonyosan elragadja valami ravasz görény s az falja föl.

— Téged pedig pillangó korodban bizonyosan valami pajkos fiu fog meg, letépi szárnyaidat és eldob a sárba.

Igy veszekedtek mindig tüzesebben olyasmiről, a mit egyikök sem tudott s nagy heveskedésekben elfelejtettek enni is, sőt körül sem néztek és nem látták,

milyen nagy veszedelem fenyegeti őket. A kertész jött épen arra, meglátta a kerti növényeket pusztító két csuszómászót s egyszerre agyon taposta mindkettőt.

Még csak annyi idejük sem maradt, hogy oktan heveskedéseket megbánhattak volna.

ÉHES VAGYOK.

— Állatmese —

(Képpel a czimlapon.)

Sűrű bokrok közt jól elrejtve volt a kis madárfészek s benne már nagyra nőttek, megtollasodtak a fiatalok. A jó madármama nagy gonddal ápolta, etette őket és sokszor maga éhen maradt, csak hogy fiai jól lakjanak, mert ezeknek ugyancsak jó étvágyuk volt, a kis mama alig győzte nekik a sok kövér bogárkát haza hordozni.

De ha nagy volt fáradsága, volt is aztán öröme, mert a kicsinyek lassan-lassan úgy megnőttek, megtollasodtak, hogy gyönyörűség volt őket látni. Mikor már eléggé megerősödtek, a madármama lassacskán gyakorlatokat tartott velök a röpülésben is, mikor pedig már röpködni is jól tudtak, egy szép napon így szólt hozzájuk:

— Kedves fiaim, én már befejeztem nevelésteget, most már szárnyatokra bocsátalak. Eléggé erősek vagytok, keressétek meg magatok mindennapi eledeleteket.

A fiatalok ezt nagy örömmel fogadták, mert már nagyon régen vágytak arra, hogy szabadon röpkedhessenek a légtérben, szerte a szép erdőben; eddig azonban a mama nem engedte s ők szót fogadtak, mert tudták, hogy a mama tudja legjobban, mi válik javukra.

Elröpkültek tehát, — csak egyikök nem mozdult, hanem siránkozva mondá:

— Oh, én még nem bírok annyira röpködni, hogy eledelt keressék!

— Dehogy nem, csak próbáld! felelt a kis madármama.

De a siránkozó kis madár próbálni sem akarta. Nem volt ő csöppet sem gyöngébb a többieknél, de lusta volt; azt szeretete volna, hogy soha se kelljen fáradnia, hanem úgy mint eddig, csak fölnyitnia a száját, hogy bekapja a más által keresett eledelt. A madármama jól tudta ezt s nem is figyelt rá, hanem elröptült.

Mikor visszatért, a lusta madárka ott ült egy ágon a fészek közelében s keservesen sirdogálva kiáltá:

— Éhes vagyok! Éhes vagyok!

A kis madármama odaröppent hozzája s komolyan mondá:

— Éhes vagy? Meghiszem, mert bizonyosan meg sem mozdultál innen. Testvéreid eddig már sok jó falatot kaptak be s vigan vannak mellette; te éhezél s nem is érdemelsz egyebet. Tőlem nem kapsz többé semmit, mert meg kell tanulnod, hogy szegény és kár éri azt, a ki másra bizakodik olyanban, a mit maga is megtehet.

Az öreg madárka elröppent s a fiatal egy ideig kétségbeesetten nézett utána, remélve, hogy talán visszatér és hoz neki eledelt. De bizony nem hozott. Végre tehát rászánta magát, hogy maga keressen enni valót és ime, nagyon jól birta. Nem sokára maga is örömét találta benne, hogy a maga erejéből megélhet és hálás volt mamája iránt, ki őt idején megtanította, hogy ne várja mástól, a mit maga megtehet.

VÉGZETES MEGLEPETÉS.

(Képpel a 120—121. lapokon.)

SZEGÉNY, szegény kis szalonka, bizony sajnálalak és segítenék rajtad, csak ott lehetnél közelebben! Épen pihenni akartál a sok üldöztetés után és már megint utólért a veszedelem.

Még a tavasszal, vagy talán őszkor volt, olyankor, mikor a hosszucsőrű vándormadár költözködni szokott. Őszkor a hideg északi tájékról a meleg délvidékre vonul, tavaszkor pedig visszatér, pedig

tudhatná, hogy nagy veszedelem várja. A vadászok lesve lesik, mikor érkeznek már meg s kivonulnak az erdőre, mert jól tudják, hol szokott bujkálni. És hiába rejtőzik, azok a finom orru vadászkutyák kiszaglálják s nagy ijedtében mit tehet egyebet, mint hogy felröppen és menekülni akar? De épen ez még nagyobb veszedelem, mert a vadász csak erre vár, készen tartja puskáját és lelövi a madarat, haza viszi jó peccsenyének.

Szerencsére nem minden lövés talál s az a kövér madárka is szépen elmenekült be a sűrűbe, hol egy fa tövébe rejtőzött és pihent. Jó ideig pihent és már örült, hogy üldözői nem követik. Nem is követték, de helyettök egy másik ellenség pillantotta meg: a ravasz, kegyetlen vadmacska.

Ovatosan, nesztelenül csuszva közelgett a vérszomjas rabló s a szegény madárka nem is sejtette a veszedelmet. Végre hallott egy kis zörejt a száraz harasztton, de mit tegyen? Ha vadász közeledik, bajos felröppülni, mert akkor meglátja és lelövi. Hátha csak valami jámbor nyulacska? Jó lesz még várni.

És várt, várt, a vadmacska pedig lassan, ovatosan mind közelebb osont s végre előbukkant a bokorból. Ekkor látta csak a szegény madárka, mily nagy a veszedelem! A rabló már ugrásra készül, már csak egy szempillantásnyi idő van a menekülésre... ha rögtön, villámgyorsan el nem röpül, vége van, a vadmacska körmei közé jut s hiába menekült meg a vadász elől, mégis csak utóléri sorsa: jó peccsenye lesz belőle.

És a jó peccsenyét a vadmacska szintén nagyon szereti, s félek, nem is szalasztja el; a meglepett madárkát megkaparítja s lakmározás közben elégedetten mondogatja:

— Csakugyan, nem hiába szeretik az emberek is, nagyon jóízű a husa.

Patak partján.

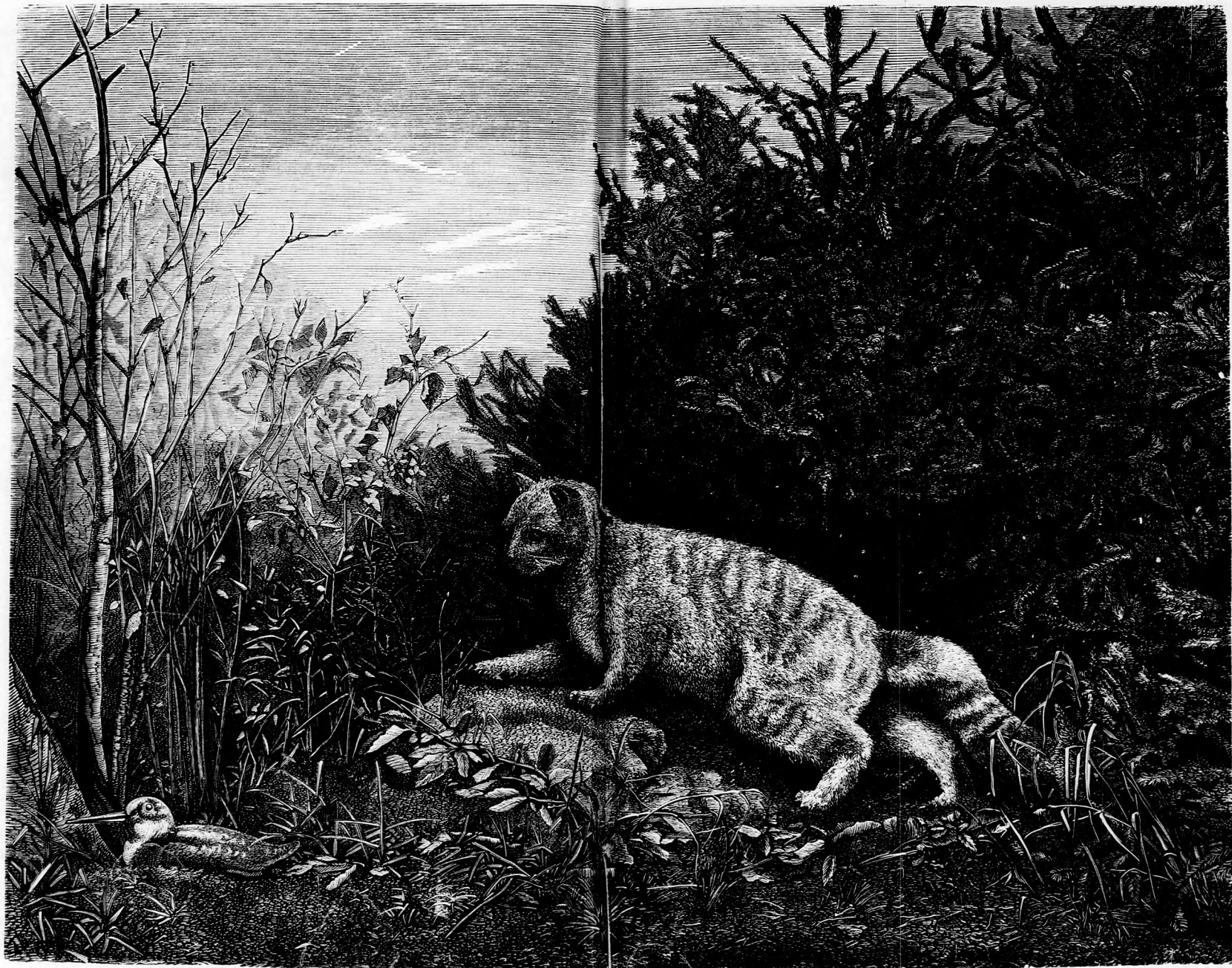

*M*IKOR kicsi voltam,
Mondja a mamám:
Hogy a hideg víztől
Szörnyen féltem ám.

Most már nagyra nőttem
S okosabb vagyok,
Nem ijesztnek többé
A hűvös habok.

Levetem czipőcském
S meg nem ijedek,
A patak vizébe
Magam bemegyek.

De csak így lábujjal
Próbálgatgatom,
Egészen bemenni, —
Juj, hideg nagyon!

VÉGZETES MEGLEPETÉS. (Lásd a 118. lapon.)

Kocsikázás.

(Képpel a 128 lapon.)

GYI TE fakó! szaporán

Előre!

De jól vigyázz, ki ne dönts
A földre.Ha akarod, lépj lassan,
Nem bánom;Igy tovább mulatok a
Sétámon.S ha lovacsám nem bírja
A kocsit,Minka, Ninka majd tolják
Egy kicsit.S ha beérünk végre az
Udvarra,Lovacsámnak meg lesz a
Jutalma:Ozsonnámból kap majd jó
Abrakot,Egy fél almát neki majd
Od'adok.**A BOLDOGTALAN ALMAFÁCSKA.**

— Beszélyke, képpel. —

SZEGÉNY, szegény kis magvacska!
sóhajtá a kert egyik sarkában a
szomorufüz. Tudtam, hogy roz
vége lesz. Oh te boldogtalan kis mag-
vacska.— Ugyan miért? hallatszott a felelet
egy kis repedésből, a föld mélyéből. Miért
volnék én olyan boldogtalan? Én itt egé-
szen jól érzem magamat s a kis csalogány
biztatott, hogy szép almafácska lesz belő-
lem, mert almamag vagyok.— No persze, tud is a csalogány
valamit! szólt erre egy veréb. Örökkéénekelget, mintha egyéb dolga sem volna.
De megállj csak, majd én megkereslek, te
elbizakodott kis magvacska és megeszlek.
— Mondtam, mondtam, hogy boldog-
talan kis magvacska vagy! szólt ismét a
szomorufüz és busan rázogatta bánatosan
lecsügő lombjait.A magvacska kissé megijedt a szo-
moru füz és a veréb beszédére, kivált arra
a fenyegetésre, hogy a veréb megeszi;
ettől a falánk ficzkótól biz' ez kitelik. De
legalább könnyen ne kaphasson meg, gon-
dolá a magvacska és mélyre bujt a földbe.
Hiába is kereste a verébke, nem találta
meg. A kedves csalogány pedig a szomszéd
fáról így szólt:— Ne félj semmit, kis magvacska, ne
ijedj meg a rémitgetésektől. Azok a bol-
dogtalanok, kik nem biznak a Teremtő
jóságában, hanem minden kicsi bajra két-
ségbeesnek és jajgatnak. A ki bizik és
remél, előbb-utóbb boldogul. A falánk
veréb pedig nem bánthat, biztos helyen
vagy a föld mélyében.— Hiszen épen az a szomorú, szólt
ismét a szomorufüz; el vagy temetve, börtön-
be vagy zárva, sötétségre kárhoytatva!
Ott fogsz megfulni, véged van.Az almamagvacska azonban inkább
hitt a csalogánynak s olyan formát gondolt,
hogy busulni ráér akkor is, ha igazán baja
lesz. És csöndeskén feküdt a föld mélyé-
ben, lassanként duzzadozni kezdett, kicsi-
rázott és nem sokára két vékony zöld,
levélke alakjában kiütötte a fejét a földből.— No lám, szólt örömmel, jól tettem,
hogy biztam; nem fultam meg a föld alatt,
kijutottam a szép napvilágra s igaza volt
a kis csalogánynak, hogy nem szabad el-

csüggednünk, nehéz napokban is remélünk kell a jobbat. Most már bizonyosan almafácska lesz belőlem.

— Oh, te boldogtalan almafácska! sóhajtott a szomorufűz. Hiszen hajtásod olyan gyöngye, hogy a legelső dér elhervasztja.

— Vagy pedig jön valami éhes liba és megesz, szólt a veréb, kinek a zöld levélke már nem kellett s boszankodott, hogy mag korában meg nem ehetett.

— Vagy jön egy nagy zápor és megfullaszt, szólt a szomorufűz.

— Vagy a forró napsugár agyonperzsel, tévé hozzá a veréb.

A piczike almafácska bizony kissé meghökkent, hogy annyi veszedelem érheti; de aztán így szólt magában:

— Visszahuzódjam a föld alá? Nem, nem teszem, miért essem előre kétségbe, hogy tul nem élem a bajokat? A kis csalogány mondta, hogy mindenkinek meg kell küzdeni a bajokkal, melyeket sorsa reá mér és kishitű, a ki gyáva s nem bizik és nem remél.

Elhatározta tehát, hogy szépen lassan mind több-több levelet hajt, mind magasabbra nő. Az igaz, hogy a veszedelmek, melyekkel a csüggedő szomorufűz és a rozszakaratu veréb ijesztgették, nem maradtak el. Jöttek hideg napok, úgy hogy a zsöngye fácska egész testében didergett s azt hitte, tul nem éli, mindjárt megfagy; aztán jött akkora zápor, hogy egészen leverte a földre s alig birt újra fölemelkedni a sárból; majd meg a nap sütött oly forrón, hogy a szegény fácska bágyadtan, kábultan csüggeszté le lankadó levélkéit.

És a szomorufűz mindannyiszor siránkozó hangon mondá:

— Oh te boldogtalan almafácska! Tudtam, hogy ezt tul nem éled.

De mégis túlélte s mire ősz lett, már jókora kicsi fácska volt s majdnem büszkén mondá.

— No lám, szomszéd, milyen kár lett volna reád hallgatnom és mindjárt kezdetben elcsüggednem. Most már igazi, egészséges erős fácska vagyok.

A szomoru fűz azonban mindjárt talált új okot a rémitgetésre.

— Oh te boldogtalan, hiszen eddig csak az év kellemes részeit élted át, most jön a tél, a kegyetlen tél, azt ki nem állod. Még engemet is megvisel.

És valóban, az első fagyos éjjel mind lehervasztá az almafácska leveleit, másnap mind lehullott s a fácska a nagy hidegtől egészen megdermedt, szólani sem tudott többé.

— Tudtam, előre tudtam, szólt a bus szomszéd. Már megfagyott, már vége van. Oh te boldogtalan almafácska!

Mikor azonban az enyhe tavasz beköszönt, a kis fácska is fölébredt a meleg napsugár csókjára, kihajtá rügyeit és vigan nőtt és fejlődött, mind kevesebbet félve a bus szomorufűz rémitgetéseitől. S amint néhány év mult, egy szép tavaszon a fácska virágnizni kezdett, a dalos madarak odaszálltak ágaira és gyönyörködtek szépségében, édes dalokat zengtek neki. Néhány nap mulva azonban a virágok elhervadtak és lehulltak, mi a fácskát nagyon megijeszté.

— No lám, már elbizakodtál, sohajtá

a szomorufüz. De én mindig mondtam, hogy boldogtalan almafácska vagy!

Az almafácska azonban észrevette, hogy a hol virágai voltak, ott most mindenütt egy-egy kis gyümölcs nő, egy-egy kis alma.

— Oh, hiába akartál elcsüggeszteni, ime, elértem célomat, már gyümölcsözöm, szólt örvendezve.

És az almácskák nőttek, növekedtek, mignem meg is értek, s egy napon két gyermek a kert félreeső részében sétálván, az egyik fölfedezte a fácskát.

— Nézd csak, Laczika, itt egy almafa nőtt . . . még nem is láttuk. És tele van gyümölcscsel.

— Az ám! Mindjárt meg is kóstolhatjuk ugy-e, Irénke.

— Meg bizony.

Leszakítottak egy-egy almát és beleharaptak, a fácskának pedig nagy volt az öröme, hogy ime már csemegét nyújt a kedves gyermekeknek. Öröme azonban nem tartott sokáig, mert a gyermekek, a mint az almába beleharaptak, rettenetes arczot vágtak és eldobták a gyümölcsöt.

— Oh, hiszen ez vadalma! kiáltá Irénke.

— Az eczetnél is savanyubb, lehetetlen megenni. Hítvány vaczkor!

Most már igazán szomorú lett az almafácska is.

— Oh, hát azért türtem el hideget, forróságot, gyűjtöttem gyökereimmel a legjobb nedveket, küzdöttem viharral! Most itt a gyümölcsöm és eldobják, megvetik!

— Lám, megmondtam, boldogtalan almafácska vagy te! szólt a szomorufüz diadalmasan.

De a csalogány a bokorból biztatólag zengé:

— Ne csüggedj, az élet nem egy napon s nem egy évből áll. Még teremhetsz jó gyümölcsöt is.

És egy napon jött a kertész, egyik kezében éles késsel, a másikban apró ágacskákkal.

— Csakugyan, igaza volt Laczi urinak, itt van a vadalma. Beoltom.

Az volt még csak a keserű dolog, a min most keresztül esett a kis fácska. A kertész éles késével, majdnem mind lenyeste a fácska galyait, úgy hogy csak a törzse és néhány erősebb ága maradt meg; oda volt szép lombja, kopaszon állt ott, mint valami bot. És még a megmaradt ágakat is fölhasogatta a kertész, aztán a magával hozott ágacskákat illeszté a hasadékba s végre bekötözte.

Az almafácska szinte eszméletét veszté a kegyetlen nyesegetés közben, azt hitte, tul nem éli sebeit; a bus szomszéd pedig újra jajveszékelt ilyképen:

— No's, mit mondtam? Ugy-e, most már véged van. Esztendőig fáradoztál s most ez a kegyetlen kertész agyon vagdalt.

Néhány nap mulva azonban a fácska sebei behegedtek s érzé, hogy újra erősödni kezd, sőt most erősebb, mint valaha. Ismét kedvvel kezdett tehát nőni, a beleoltott ágacskákba szünetlenül hordta a jó nedveket, fejlesztette, növesztette őket és mikor esztendőre újra virágzott, a kertész egy napon büszkén mutatta gazdájának:

— Nagyságos uram, ez lesz a legszebb almafa a kertben s a legpompásabb gyümölcsöket fogja teremni, a legneme-

sebb faj
lesz is r
És

dött, nő
gyümölc
volt jó
bus szor
is mer
mondan
»boldog
mafácsk
a fácsk
igy szöl

— N
nem, s
vagyok
dek, ho
csügged
baj közt
célhoz

Szeret
nézd az
mily ör
di le ép
érett j
Most m
hányzo
kit egy
ismétli
jó fogad
én tanít
mig aty
az első
mölcsös

Igen
édes gy
melyet
történe
Laczi r

sebb fajtát oltottam belé. Ez idén már lesz is rajta egynehány.

És az almafácska évről-évre erősödött, növekedett s gyümölcse híres volt jószágáról. A bus szomszéd nem is merte többé mondani, hogy »boldogtalan almafácska,« mert a fácska egyszer így szólt:

— Nem, épen nem, sőt boldog vagyok s örvendek, hogy el nem csüggedtem a sok baj közt, míg végre célhoz juthattam. Szeret mindenki s nézd az a kis fiu mily örvendve szedi le épen most az érett jó almát. Most már és valahányszor le-leszakit egyet, mindig ismétli ő is azt a jó fogadást, melyre én tanítottam meg, míg atyját kínálja az első jó idei gyümölcsemmel.

Igen, az első édes gyümölcsnek, melyet a fiatal almafácska termett, furcsa története volt s a fácska megtudta, mert Laczi maga mondta el, mikor már baj-

szos és szakálas ember volt s neki is volt egy kis fia, kivel egyszer a már nagyra nőtt fa alatt ült s kinek oktatásul elbeszélte a régi történetet.

Elmondom még ezt is, figyeljete.

Mikor a kertész megmutatta a szép fiatal fácska első nemes gyümölcseit gazdájának, ez így szólt:

— Nagyon derék. Kíváncsi vagyok, milyen lesz. Vigyázzon, János, hogy az első almákat én kapjam meg, hozzá ne nyuljon valaki.

— Igenis, majd vigyázok, nagyságos uram. Ez idén csak három van rajta, könnyű szemmel tartani.

A kertész csakugyan gondosan őrködött a kis almafa első három gyümölcse fölött és a többiek is a házban, mivel tudták, hogy gazdájuk nagyra becsüli

azt a három almácskát, vigyáztak reá. Laczika és Irénke is sokszor meg-megnézegettek. És sajnálom, de meg kell vallanom,

... SZEDI LE AZ ÉRETT ALMÁT.

hogy mikor a három alma már érni kezdett, Laczika mind sűrűbben kezdett látogatába járni a fácskához és mindig többször gondolt arra, milyen jó volna, ha ezeket az almákat ő ehetné meg. Sokszor már-már odanyult, hogy leszakítson egyet, de aztán mégsem tette, mert mindig eszébe jutott, hogy atyja megtiltotta, hogy maga kívánja megízlelni a fiatal fa első gyümölcsét! No meg aztán a kertész is, mihelyt Laczi urfit mepillantotta, mindig talált valami dolgot a fácska közelében, úgy hogy semmikép sem lehetett a csinyt elkövetni.

Egy napon levél érkezett nagyapáéktól, hogy szeretnék, ha a két gyermek néhány napot náluk töltene, mielőtt az iskolák újra megnyílnak. Laczika és Irénke nagyon megörültek a meghívásnak, mert nagyapáéknál ugyancsak jó dolguk volt mindig; tejből-vajból füröztötték őket a jó öreg szülők és bizony kissé el is kényeztették, nem tudtak szigorúak lenni, még ha Laczika valami csinyt követett is el.

— Ugy-e elmehetünk, kedves mama? esdekelték a gyermekek.

— Nem tudom, kedves gyermekeim. Épen most néhány napig sürgős dolgaim vannak, apácska pedig már épen nem ér rá, hogy elkísérjen.

— Oh, hiszen elmehetünk mi magunk is, nem vagyunk már olyan kicsinyek, hogy ne tudnánk vigyázni magunkra, szólt Laczika. Aztán csekély utazás az egész.

Az csakugyan igaz volt. Vasuti állomás volt ott is, a hol Laczikáék laktak, ott is, a hol a nagyapáék lakása volt s az ut alig két óráig tartott. A gyerekeket

beültethetik a vasuti kocsiba s ott üldögélhetnek szépen, mignem ki kell szállaniok, erre pedig a vonatvezető majd figyelmezteti őket. Nagyapáék meg bizonyosan kísétálnak a pályaudvarra a gyermekek elé.

A szülők tehát megegyeztek ebben s másnapra volt kitűzve az indulás. Laczika és Irénke már alig várhatták.

Este felé Laczika még egyszer bejárta a kertet s mint rendesen, most is oda tévedt az almafácska mellé. Körülnézett s a kertészt nem látta sehol. Ekkor gonosz ötlete támadt. Ha most leszakítaná az almákat s eldugná, milyen pompás csemege lenne holnap az uton! És senki sem gyanusíthatná, mert holnap, mikor majd észreveszik, ő Irénkével messze lesz, a vonat korán indul.

És megtette!

Másnap a mama elkísérte őket a pályaudvarra s megkérte a vonatvezetőt, kit különben is jól ismert, hogy vigyázzon a két kis utasra. A szives konduktor ezt meg is ígérte és hogy a két testvér egészen kényelmesen utazhassék, olyan kocsit nyitott fel számukra, melyben kívülök senki sem ült.

A mozdony élesen fűttengett, a vonat megindult s csakhamar nagy sebességgel robogott tova. Irénke az ablakhoz állva nézte a vidéket s midőn végre visszaült helyére, meglepetve látta, hogy Laczika két szép, de még nem teljesen érett almát tart kezében.

— Milyen szép alma! kiáltott fel örömmel.

— Ugy-e? Egyik a tied, másik az enyém.

— Mamácska adta?

— Oh nem . . . felelt Laczika s kissé elpirult.

— Hát hol vetted?

— A kertben szakitottam,

— Laczi! Csak nem szakitottad le a kis fácska első almáit? Igen . . . rá ismerlek . . . oh, mit tettél?

— No bizony! Hiszen a mi kertünk . . . a mi fánk . . .

— Igen, de jól tudod, hogy apácska nagy érdekléssel várta, milyen lesz a fiatal fa gyümölcse, megtiltotta, hogy valaki hozzányúljon, mert csak kettő vagy három volt rajta. Oh, ez csuf torkosság, így megrontani jó apácskánk kedvét!

A jó kis leány egészen fölhevült s Laczika ugyancsak megzavarodott, mert érezte, hogy testvérének igaza van. De még igyekezett valamiképp elütni a dolgot.

— No, már megtörtént, most legalább együk meg, mondá.

— Nem, nekem nem kell. Azt hiszem, megfojtana, ha csak bele is harapnék. Nem tudnám lenyelni, mert minden harapásnál az jutna eszembe, hogy apácska talán épen most javában boszankodik s jó öreg kertészünk vagy más valaki ártatlanul szenved, mert gyanusítani fogják, hogy elcsente az almát. Miattad meg fognak büntetni valakit!

Laczikának is egészen elmúlt az étvágya, de még vitézkedni akart a roszbán és beleharapott az almába. Nem tudom, csakugyan éretlen volt-e az alma, vagy az fojtogatta őt, a mit Irénke mondott, elég az hozzá, hogy kedvetlenül fölkiáltott:

— Bár le ne szakitottam volna . . . most már nekem sem kell.

És kidobta az almákat az ablakon. Csakhogy ezzel még nagyobb baj okozott. Nem ügyelt arra, hogy az ablak nincs nyitva. Az almák tehát kiröpültek ugyan — de az üveg is csörömpölve hullott ki.

Mindaketten elsápadtak ijedtökben s szóltanul, kedvetlenül folytatták az oly vigan kezdett utazást. Mikor pedig megérkeztek utjuk céljára, a konduktor, ki a kiszállásra akarta őket figyelmeztetni, rögtön észrevette a törött ablakot.

— Enyje, azt hittem, hogy illedelmes gyermekek, mondá. Betörték az ablakot, ezt meg kell fizetniök, még pedig rögtön, mert a vonat csak öt perczig áll.

Egészen meg voltak zavarodva, mikor szerencsére a nagyapa, ki várt reájok, oda lépett. Láttá, milyen szomorúak s aggódva kérdé, mi baj történt?

— Nem valami nagy szerencsétlenség, szólt a vonatvezető; betörték az ablakot, ezt meg kell fizetni.

— No, ha csak az a baj! szólt a jó nagyapa mosolyogva. Itt a pénz.

Kifizette az ablak árát, aztán gyalog sétálva indult haza két unokájával, utközben pedig jókedvűen kérdé:

— De hát mit csináltatok ti kis kópék, hogy betörtétek az ablakot?

Irénke kissé elpirult s nem felelt; nem akarta elárulni testvérét, de hazudni sem akart és aggódva nézett Laczikára, valjon lesz-e bátorsága őszintén megvallani hibáját. Laczika egy ideig irult-pirult, de végre is rátért a jó utra és őszintén elbeszélte nagyapának az egész történetet.

— Hm, ez bizony nagy hiba volt, szólt a nagypapa komolyan. És azzal még nincs jóvá téve, hogy nekem elmondtad. Mihelyt a házba érünk, azonnal levelet irsz atyádnak, elmondsz mindent és bocsánatot kérsz.

Laczika megtette és töredelmesen kért bocsánatot apácskától, ki másnap azt felelte, hogy megbocsát, ha Laczika igazán belátta és megbánta hibáját s jövőre soha többé el nem követ ilyesmit. És La-

czika azt komolyan megfogadta, meg is tartotta.

Azóta az almafácska évről-évre gyorsan nőtt, terebélyessé lett és minden évben gazdagon gyümölcsözött. S a kis fiu, ki most mászott fel reá és szedé le az almát, megemlékezik a kis fácska első két almájáról, mely leczkét adott arról, hogy álljunk ellen a gonosz csábitásnak és tartsuk tiszteletben a szülők parancsát.

KOCSIKÁZÁS. (Lásd a 122. lapon.)

Találós kérdések.

— András bácsitól. —

III.

*Igen régi város vagyok,
Híressé a borsó teszen.
Vágd le lábam s dicsőségem
Vele együtt oda leszen.
Ha látsz bénán a szekeren
Eszedbe nem jut tudom,
Hogy a szekérnek e része,
Az én kedves rokonom.*

IV.

*Szelid állat vagyok,
De nagy büvész leszen,
Ki levágja fejem,
Mert leányjá teszen.*

V.

*Folyó vagyok Magyarhonban,
Kurtítsd nyakam, vágd le lábam,
Oly ember áll majd előtted,
Ki hová akar nem mehet.*

G Y Á S Z.

Szomorú hírt kaptam ismét: a kérelhetetlen halál újra elragadott egy kedves, jó gyermeket az élők sorából; az elhunyt

SIMONYI ILONA,

ki Pozsonyban e hó 7-én szünt meg élni, szülei és testvérei nagy fájdalomra.

Pihenjenek békén hamvai!

F. b.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Budapest, 1881. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.